

**Program wychowawczo-
profilaktyczny
Szkoły Przysposabiającej
do Pracy nr 10**

rok szkolny 2018/2019

**opracowanie:
Marta Skrejko-Rygiel
Ewa Wijata
Urszula Kościelny
Andrzej Głuszek**

Założenia teoretyczne

Program wychowawczo – profilaktyczny Szkoły Przysposabiającej do Pracy nr 10 jest dokumentem merytorycznym i stanowi wizytówkę Zespołu Szkół Specjalnych nr 4 w Krakowie.

Program zakłada realizację wielu działań wspierających rozwój uczniów tworząc warunki sprzyjające ich wychowaniu do wartości, poczuciu bezpieczeństwa, kształtowaniu postaw patriotycznych i kompetencji społecznych. Uwzględnia możliwość oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego także w obszarach pozadydaktycznych działalności placówki. Przygotowaniu młodzieży do autonomicznego i samodzielnego życia służy pozytywny klimat społeczny szkoły i klasy.

Program zawiera cele zadania oraz działania które w systemowy sposób będą angażować uczniów i ich rodziców oraz całe środowisko szkolne (kadra pedagogiczna, pracownicy administracji i obsługi).

Program opiera się na założeniach:

- Wychowanka należy traktować jako integralną całość stąd oddziaływania wychowawcze powinny mieć charakter integralny docierać do wszystkich stron osobowych by rozwijać jego zdolność do integracji myśli, czynów, słów oraz pokazywać pełną wizję świata i osoby ludzkiej,
- Nie ma wychowania bez wartości. W wychowaniu ku wartościom ważnym punktem odniesienia jest koncepcja wartości.

Podstawa prawna

Podstawą prawną jest:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 Prawo oświatowe
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

Program nauczania i program wychowawczo-profilaktyczny stanowią spójną całość uwzględniającą wymagania opisane w podstawie programowej.

Diagnoza potrzeb. Analiza zasobów szkoły. Występujące zagrożenia.

Diagnozę potrzeb przeprowadzono tworząc analizę zasobów tzn bilans otwarcia. W jego skład wchodzi zasoby ludzkie, dyrektor nauczyciele, specjaliści, rodzice i wolontariusze. Do zasobów materialnych szkoły zaliczono: warunki lokalowe, środki finansowe oraz materiały dydaktyczne.

Analizę potrzeb szkoły przeprowadzono posługując się modelem SWOT.

<u>Mocne strony</u> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kompetencje kadry, ➤ kompetencje zawodowe nauczycieli i specjalistów, ➤ współpraca ze środowiskiem lokalnym, ➤ współpraca z rodzicami, ➤ działalność wolontariatu,	<u>Słabe strony</u> <ul style="list-style-type: none"> ➤ różnorodność deficytów i zaburzeń rozwojowych w poszczególnych oddziałach, ➤ brak specjalistycznych pracowni (np. rękodzielniczej) oraz niedostatki w wyposażeniu istniejących pracowni (np. gospodarstwa domowego), ➤ brak sali zajęć terapeutycznych i rewalidacyjnych. ➤ brak mieszkania treningowego, ➤ ograniczona oferta na rynku pracy związana z organizowaniem praktyk wspomaganych dla uczniów
<u>Szanse</u> <ul style="list-style-type: none"> ➤ udział uczniów w zajęciach rewalidacyjnych wspierających rozwój oraz kompetencje społeczne i zawodowe ➤ podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej ➤ ogród hortiterapii	<u>Zagrożenia</u> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zaburzenia zachowania uczniów wynikające z ich niepełnosprawności i deficytów

Na podstawie ewaluacji wewnętrznej z czerwca 2018 r. wynikają następujące rekomendacje na rok szkolny 2018/2019:

1. W dalszym ciągu należy pracować nad przyjaznymi relacjami rówieśniczymi, organizować zajęcia sprzyjające budowaniu właściwych umiejętności wyrażania uczuć i emocji, w tym kontynuować spotkania KLUBU PRAWIE DOROSŁEGO CZŁOWIEKA.
2. Zorganizować cykl spotkań z seksuologiem w celu wyposażenia uczniów w wiedzę dotyczącą relacji i zachowań między kobietą a mężczyzną.
3. W trakcie lekcji, apeli SRU, warsztatów i wyjść zachęcać uczniów do angażowania się w aktywności nastawione na utrwalanie umiejętności interpersonalne i wykorzystywanie ich w sytuacjach społecznych.
4. W ramach realizacji treści z różnych przedmiotów pożądanym jest wypracowywanie umiejętności związanych z pełnieniem ról społecznych właściwych dla człowieka dorosłego i przygotowania go do podjęcia pracy.
5. Zorganizować zajęcia z zakresu samopoznania sprzyjające budowaniu właściwego obrazu samego siebie a tym samym realnego planowania przyszłości.
6. Konsekwentne rozliczanie uczniów z przestrzegania regulaminu korzystania z telefonów komórkowych i tabletów na terenie szkoły.
7. W ramach pedagogizacji rodziców wzbogacać ich wiedzę dotyczącą sytuacji prawnej dorosłej osoby z niepełnosprawnością intelektualną.

Cele:

ogólny

- Wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej intelektualnej duchowej i społecznej.

szczegółowe

Uczeń:

- rozumie własną niepełnosprawność i ograniczenia z niej wynikające,
- ma szacunek do własnego ciała i akceptuje zmiany w nim zachodzące,
- doskonali umiejętności oceny własnych kompetencji,
- rozwija umiejętność dbania o własne zdrowie i zdrowie innych osób, tworzy środowisko sprzyjające zdrowiu,
- rozumie zagrożenia wynikające z uzależnień, zwłaszcza narkotyków i dopalaczy,
- rozumie i nazywa relacje więzi między członkami rodziny,
- przestrzega norm współżycia w grupie,
- rozpoznaje i nazywa role społeczne, wchodzi we właściwe sobie role społeczne,
- poznaje i korzysta z miejsc użyteczności publicznej,
- przyswaja język i doskonali rozwój mowy,
- bierze udział w wydarzeniach klasowych i szkolnych,
- zachęca rodziców do udziału w ważnych wydarzeniach klasy i szkoły,
- uczy się i doskonali wyrażanie własnego zdania w sposób akceptowany społecznie,
- bierze udział w świętach i tradycjach rodzinnych,
- przestrzega kultury życia codziennego,
- prezentuje postawę patriotyczną, rozumie wartość niepodległości własnego kraju,
- uczy się z korzystania z ośrodków i instytucji kultury,
- uczy się właściwego zachowania w różnych miejscach i sytuacjach (teatr, kino, muzeum, wystawy, koncerty itp.)
- doskonali umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych,
- poznaje prawa, w tym uprawnienia osób z niepełnosprawnościami do korzystania z systemu wsparcia społecznego,
- poznaje zasady bezpieczeństwa w kontaktach z innymi ludźmi, nawiązywanych za pomocą Internetu i innych nowych technologii,

obszary	zadania	Harmonogram działań / osoby odpowiedzialne
Zdrowie- edukacja zdrowotna	<p>Rozumienie własnej niepełnosprawności i ograniczeń z niej wynikających.</p> <p>Szacunek dla własnego ciała i akceptowanie zmian wynikających z procesu osiągania dojrzałości. (rekomendacja nr 2)</p> <p>Rola kobiety i mężczyzny i odpowiedzialność z nich wynikająca, (rekomendacja nr 2)</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i wyrażania uczuć. (rekomendacja nr 1)</p> <p>Doskonalenie umiejętności oceny własnych kompetencji – słabe i mocne strony. (rekomendacja nr 5)</p> <p>Dbanie o zdrowy styl życia, rozumienie konieczności wykonywania badań profilaktycznych.</p> <p>Uczenie radzenia sobie ze stresem.</p> <p>Uczenie się bycia asertywnym.</p>	<p>cały rok szkolny, realizacja programu „Szkoła promująca zdrowie”.</p> <p>cały rok szkolny, wychowawcy klas, psycholog/seksuolog</p> <p>cały rok szkolny, wychowawcy klas, psycholog seksuolog</p> <p>cały rok szkolny, wychowawcy klas, KPDC</p> <p>cały rok szkolny, realizacja programu „Szkoła promująca zdrowie”</p> <p>nauczyciele wychowania fizycznego i zajęć sportowych meeting pływacki, zawody sportowe, biegi przełajowe o puchar dyrektora szkoły lekcje FOS</p> <p>warsztaty w ramach KPDC, opiekun KPDC,</p> <p>warsztaty w ramach KPDC, opiekun KPDC</p>
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<p>Doskonalenie umiejętności nawiązywania relacji z innymi ludźmi i współdziałania z nimi. (rekomendacja nr 3)</p> <p>Uczenie się nawiązywania właściwych relacji z płcią przeciwną: koleżeństwo, przyjaźń, zakochanie. Rozumienie swojej tożsamości płciowej. (rekomendacja nr 2)</p> <p>Aktywny udział w życiu rodziny, aktywne podejmowanie roli w rodzinie. (rekomendacja nr 4)</p> <p>Budowanie wokół siebie kręgu wsparcia. (rekomendacja nr 3)</p>	<p>cały rok szkolny, wychowawcy klas, warsztaty SRU</p> <p>warsztaty w ramach KPDC, opiekun KPDC, spotkania z psychologiem szkolnym</p> <p>cały rok szkolny, lekcje FOS, spotkania KPDC</p> <p>cały rok szkolny, uroczystości i imprezy szkolne z udziałem rodziców</p>

	<p>Rozumienie sytuacji utrzymania bliskości lub dystansu w relacjach z innymi. (rekomendacja nr 3)</p> <p>Uczenie prowadzenia życia towarzyskiego. (rekomendacja nr 3)</p> <p>Uczenie wspólnego świętowania dni ważnych w życiu osobistym ucznia.</p>	<p>cały rok szkolny, wychowawcy klas, KPDC, spotkania z psychologiem/seksuologiem</p> <p>cały rok szkolny, KPDC</p> <p>cały rok szkolny, wychowawcy klas</p>
<p>Kultura – wartości normy, wzory zachowań</p>	<p>Odkrywanie siebie jako osoby dorosłej. (rekomendacja nr 5)</p> <p>Kształtowanie świadomości własnej tożsamości. (rekomendacja nr 5)</p> <p>Uczenie kultury osobistej (dbanie o wygląd zewnętrzny, higienę osobistą, zachowanie odpowiednie do sytuacji). Rozumienie roli ucznia jako osoby dorosłej w szkole przysposabiającej do pracy.</p> <p>Nauka właściwego sposobu korzystania z telefonów komórkowych i tabletów w szkole. (rekomendacja nr 6)</p> <p>Rozwijanie zainteresowań (rekomendacja nr 5)</p> <p>Uczenie odróżniania marzeń realnych od nierealnych. (rekomendacja nr 5)</p> <p>czerpanie wartości z poznawania własnego regionu, kultury, tradycji regionalnych</p> <p>Poznawanie instytucji działających na danym terenie.</p> <p>Rozumienie i uczestniczenie na miarę możliwości w ważnych wydarzeń w rodzinie i w bliskim otoczeniu.</p>	<p>Cały rok szkolny, zajęcia FOS, wychowawcy klas</p> <p>warsztaty SRU, warsztaty socjoterapeutyczne, opiekun SRU, wychowawcy klas</p> <p>cały rok szkolny, wychowawcy klas, nauczyciele uczyący w klasach</p> <p>cały rok szkolny, wszyscy nauczyciele</p> <p>cały rok szkolny, szkolny konkurs zawodoznawczy</p> <p>cały rok szkolny, w ramach zajęć FOS</p> <p>cały rok szkolny, wyjścia wycieczki, spotkania z przedstawicielami instytucji i urzędów w najbliższej okolicy, pedagog szkolny/doradca zawodowy</p> <p>cały rok szkolny, wyjścia wycieczki, spotkania z przedstawicielami instytucji i urzędów w najbliższej okolicy, pedagog szkolny/doradca zawodowy</p> <p>wigilia klasowa, śniadanie wielkanocne, Dzień Matki</p>

	<p>Utożsamianie z własnym krajem, rozwijanie uczuć patriotycznych. Aspekty niepodległości - dojście do niepodległości.</p> <p>Rozwijanie umiejętności organizowania czasu wolnego.</p> <p>Dokonywanie wyborów w różnych sytuacjach życiowych. (rekomendacja nr 4)</p> <p>Rozpoznawanie i nazywanie własnych potrzeb i oczekiwań w odniesieniu do pracy, wskazywanie słabych i mocnych stron w sytuacji pracy. (rekomendacja nr 4)</p> <p>Określanie preferencji i predyspozycji zawodowych. (rekomendacja nr 5)</p> <p>Planowanie swojej przyszłości.</p> <p>Rozumienie znaczenia pracy w życiu człowieka.</p>	<p>lekcje FOS uroczystości szkolne związane z rocznicami i świętami państwowymi, opiekun SRU cały rok szkolny, KPDC,</p> <p>cały rok szkolny w ramach FOS, KPDC</p> <p>cały rok szkolny, w ramach przedmiotów przysposabiających do pracy, nauczyciele przedmiotów przysposabiających do pracy</p> <p>warsztaty samopoznania, szkolny konkurs zawodoznawczy</p> <p>warsztaty samopoznania, szkolny konkurs zawodoznawczy</p> <p>cały rok szkolny, nauczyciele przedmiotów przysposabiających do pracy</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych problemowych</p>	<p>Doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych i odróżniania fikcji od rzeczywistości – świat kina, teatru, literatury, gier komputerowych, Internetu.</p> <p>Poznawanie prawa, a szczególnie uprawnień osób z niepełnosprawnościami do korzystania z systemu wsparcia społecznego. Poznawanie obowiązków wobec prawa.</p> <p>Profilaktyka uzależnień: narkotyki i dopalacze</p> <p>Poznanie zasad bezpieczeństwa w kontaktach z innymi ludźmi, nawiązywanych za pomocą Internetu i innych nowych technologii.</p> <p>Uczenie orientacji w przestrzeni bliższego i dalszego środowiska.</p>	<p>Dzień Bezpiecznego Internetu</p> <p>lekcje FOS, zajęcia z pedagogiem szkolnym/doradcą zawodowym</p> <p>warsztaty „Nie znam – nie biorę” M. Skrejko</p> <p>Dzień Bezpiecznego Internetu, lekcje zajęć biurowo-komputerowych</p> <p>lekcje zajęć kreatywnych, zajęcia FOS, wychowawcy klas</p>

	Rozwijanie i doskonalenie umiejętności korzystania ze środków transportu publicznego.	lekcje zajęć kreatywnych, zajęcia FOS, wychowawcy klas
--	---	--

Strategia ewaluacji

Ewaluacja dokonana zostanie w ostatnim tygodniu maja 2019. Ewaluacji będą podlegały obszary:

- znajomość niebezpieczeństw wynikających z używania narkotyków i dopalaczy
- zachowania prozdrowotne wśród uczniów i nauczycieli,
- postawy patriotyczne właściwe dla człowieka dorosłego.

W ewaluacji uwzględnione zostaną opinie: uczniów, rodziców i nauczycieli oraz pracowników szkoły.

Procedury badania efektywności programu wychowawczo-profilaktycznego.

1. Monitorowanie:

- bieżąca obserwacja zachowań podczas apeli SRU, uroczystości szkolnych, wycieczek,
- obserwacja dokonań i osiągnięć uczniów, udział w konkursach i zawodach sportowych,
- rozmowy z nauczycielami, rodzicami,
- comiesięczne konsultacje wychowawców.

2. Sposoby ewaluacji:

- badania ankietowe,
- warsztaty psychoprofilaktyczne „Nie znam – nie biorę”,
- analiza dokumentów, planów pracy, dzienników zajęć, śródrocznych i końcoworocznych ocen zachowania,
- analiza sprawozdań z posiedzeń zespołów wychowawczych.